

Hva er lovsangens innhold?

Av Jon Kvalbein, kronikk i Dagen 7. Desember, 2006.

Den karismatiske bølgen har skyllet et stort antall lovsanger inn i mange kristne forsamlinger. Melodiene er sangbare. De enkle tekstene blir ofte gjentatt. Ikke få steder innledes møtene med en lang serie lovsanger. Vi bør spørre: Finnes det en teologisk tenkning bak bruken av disse lovsangene? Er det viktige sider ved troslivet som svekkes der de blir dominerende?

En karismatisk lovsangsteologi

Du skal ofre lovprisningsoffer, nøyaktig som en gammeltestamentlig prest, skriver Rachel Jeffries i boka "Innta høyder ved lovsang" (Livets Ord 1986). Rachel Jeffries har undervist i lovprisning over hele USA og regnes som en av ideologene bak den karismatiske lovsangsbølgen.

Bokas budskap er: Lovsang skal ikke handle om synd og nederlag. Den skal være preget av jubel og dans. Lovsangen skal gjøre oss modige. Den skal utløse Guds kraft og åpne for helbredelser. "Lovprisning er menneskets resemiddel," kan vi lese. "Mens du ofrer lovprisningsoffer til Herren, kan du, som en kongelig prest, overvinne ethvert problem og enhver situasjon i livet ditt." Lovprisning er et "verktøy" for å stanse enhver motstander, en metode til å "stoppe Satan i hans angrep". Derfor må det være rikelig med lovsang før forkynnelsen, kan vi lese. "Lovprisning går alltid foran slaget. Lovprisning går ut og vinner slaget." - - "Når du begynner å lovprise, fødes det ting i den åndelige verden."

Sammenhengen mellom lovsangsteologien og herlighetsteologien er åpenbar når Jeffries skriver: "Når du ber om fremgang, autoritet eller helse, og du ber: "Far, hvis det er Din vilje," har du allerede ødelagt bønnen." De som ber slik, går alltid glipp av bønnesvaret fordi de tviler, får vi vite. Bønnekamp og lovsang skal gjøre oss til vinnere. Onde ånder kan dominere et område. Men gjennom lovprisning kan vi ta autoritet over dem, leser vi.

Kritiske merknader

Denne tenkningen om lovsang har ikke bibelsk grunnlag. Når Gud vil frelse og oppbygge sitt folk i verden, gjør han det gjennom sine nådemidler: Ordet, dåpen og nattverden. Her er det Gud selv som handler. Han møter synderen i med sin hellige lov, som fratar oss alle egne muligheter til å bli frelst. I evangeliet rekker den nådige Gud oss Kristi rettferdighet, vunnet gjennom Hans stedfortredende soningsdød for våre synder. Vissheten om dette utløser takk og lovsang.

Men lovsangen er aldri noe "resemiddel" fra synd, intet "verktøy" som vi skal anvende for å drive Satan bort. Vår lovsang vinner ikke noe slag i åndens verden. Den frembringer ingen ny fødsel. Gjenfødelse og helliggjørelse er Åndens gjerning. Lovsang renser ikke et område for Satans krefter. Alle kristne er helliget i Kristus. Men alle bærer også i seg det gamle mennesket – som er alliert med Djevelen og verden. Den lovsyngende forsamling i verden består av mennesker som synder i tanker, ord og gjerninger. Synden kan ikke synges bort.

Mange av de nye lovsangene har "jeg" som subjekt: Jeg lover deg, jeg priser deg, jeg opphøyer deg. Opprakte hender fungerer som synlige tegn på innlevelse. Lovprisning kan også bli en lovgjerning, uten at man er klar over det. (sml Matt 6:5).

Korsets teologi

"Vi må øve oss på å unngå de gamle sangene med nederlag, tvil og frykt, og nekte å la dem komme over våre lepper," skriver Jeffries. Det er tilbedelsen, gleden og seierstonen som skal lyde. Den karismatiske lovsangen er dominert av herlighetsteologi. Korsets teologi er undertrykt.

Vår kirkes gudstjeneste starter med en syndsbekjennelse. Slik blir vi plassert rett i forhold til Gud. Vi erkjenner den onde lyst og syndens makt i tanker, gjerninger og ord. I møte med Gud trenger vi først og fremst nåde og tilgivelse. Karismatikken hopper over syndsbekjennelsen og bringer

oss rett inn i lovsangen. Dette er ikke tilfeldig. Golgata hører fortiden til. Bekjenner du stadig synd og nederlag, så blir du sittende fast der, kan vi høre. Lovsangen gir deg del i seierskreftene. Bak denne tenkningen ligger et optimistisk menneskesyn og en visjon om det åndskraftige mennesket. Den karismatiske lovsangen avspeiler ikke frykt i møte med den hellige Gud som skal dømme levende og døde. Her er lite bønn om ransakelse og tilgivelse. Sangene skildrer sjelden Jesu frelsesverk, forsoningen og oppstandelsen. Dette ligger bak. Nå søker man en Gud som har mer å gi. Troens tyngdepunkt er forskjøvet fra rettferdiggjørelse til helliggjørelse. Men den helliggjørelsen man søker, står i fare for å bli redusert til følelsesfylte ytringsformer. Det er farlig. En stemningsfull form som fortrenger ektefølt smerte kan føre til frafall.

Ingen må misforstå dette. Ikke alle nye sanger er kritikkverdige. Få inneholder direkte vranglære. Men de karismatiske lovsangene er i stor grad preget av en teologi som leder oppmerksomheten bort fra det som Kristus har gjort for oss på korset. Du er samtidig 100 % synder og 100% rettferdig, sa reformatorene. I Kristus er du fullkomment hellig. Men du har fortsatt et kjød som er alliert med Verden og Djevelen. Den som kjenner denne striden mellom de to naturer i sitt hjerte, blir aldri lei av å høre evangeliet på nytt. Og da blir Ordet om korset det sentrale – også i lovsangen!

Mange av våre beste salmer og sanger i Salmeboka og Sangboka er født i kamp, der både nøden og frelsesfryden er ekte. Flere av dem har overlevd tidens skiftende åndsstrømninger. De hadde slitestyrke. Kristne har kjent seg igjen i dem. De ble sitert i vitnesbyrd. De ble hvisket som en siste hilsen til eller fra en døende. Dersom denne sangskatten blir fortrent av de karismatiske lovsangene, mister vi vår reformatoriske arv – der frelsen er forankret i nåden, Kristus og Skriften alene.